

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/64/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118371877
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:6118371877.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a Mgr. Márie Kašíkovej, v právnej veci žalobcu: Myrent, s.r.o., so sídlom Závodská cesta 3911/24, Žilina, IČO: 51 489 546, právne zastúpený: ADVOKÁTI Müller & Dikoš, s.r.o., so sídlom Závodská cesta 3911/24, Žilina, IČO: 36 864 455, proti žalovanému: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, právne zastúpený JUDr. Felixom Neupauerom, advokátom so sídlom B. E. X/A, XXX XX I. - mestská časť S. A., o zaplatenie 135 € s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 27C/6/2019-84 zo dňa 29. mája 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok prvoinštančného súdu **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd žalobu žalobcu zamietol, žalovanému priznal vo vzťahu k žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. V konaní skúmal, či v danom prípade došlo k vzniku pohľadávky uplatnenej žalobcom a či došlo k vzniku pohľadávky poškodeného na náhradu škody zodpovedajúcej účelne vynaloženým nákladom za nutné užívanie náhradného motorového vozidla, a teda, či došlo k účinkom postúpenia žalovanej pohľadávky na žalobcu a či je žalobca aktívne vecne legitimovaný v spore. Za podstatné považoval, že škoda vzniká dlžníkovi vtedy, keď svojmu veriteľovi dlžnú sumu zaplatil a sama skutočnosť, že veriteľ má voči dlžníkovi nejakú pohľadávku, aj keby bola priznaná rozhodnutím súdu, nie je škodou (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 467/2013 zo dňa 1.4.2016, rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 1Cz 86/1990 zo dňa 30.11.1990, publikovaný pod R 7/1992, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3MCdo/3/2015 zo dňa 28.6.2016). Ustálil, že v danom poškodený doposiaľ nevyňaložil náklady za užívanie náhradného osobného motorového vozidla, inak povedané nesplnil svoj peňažný záväzok voči žalobcovi uhradiť mu nájomné za dočasné prenechanie náhradného osobného motorového vozidla, v nadväznosti na čo mu doposiaľ škoda, ktorej náhrady sa voči žalovanému žalobca žalobou domáhal, nevznikla, pričom na tomto závere nemôže nič zmeniť ani skutočnosť, že zmluvou o postúpení pohľadávky malo dôjsť zároveň k započítaniu pohľadávky poškodeného voči žalobcovi na zaplatenie odplaty za postúpenie žalovanej pohľadávky s pohľadávkou žalobcu voči poškodenému na uhradenie nájomného vrátane poplatku za pristavenie a prevzatie vozidla. V majetkovej sfére poškodeného totiž doposiaľ nedošlo k akémukoľvek úbytku zodpovedajúcemu poškodeným vynaloženým nákladom za zapožičanie náhradného motorového vozidla. Samotné započítanie na majetkovú sféru žalobcu malo len ten dopad, že na jednej strane u poškodeného nedošlo k úbytku majetkových hodnôt zodpovedajúcemu peňažnému plneniu poškodeného voči žalobcovi v podobe úhrady nájomného a na druhej strane ani k rozmnoženiu majetku zodpovedajúcemu peňažnému plneniu žalobcu poškodenému v podobe zaplatenia odplaty za postúpenie budúcej pohľadávky na náhradu škody. Z ďalšieho tak dospel k záveru, že žalobca nie je nositeľom žalobou uplatňovaného nároku a na jeho strane je nedostatok aktívnej vecnej legitimácie. Nestotožnil sa s právnym názorom Krajského súdu v Bratislave vysloveným v žalobcom označenom

uznesení sp. zn. 3Cob/220/2017 zo dňa 17.1.2018, pričom na jeho závere nemôže nič zmeniť ani skutočnosť, že zo strany žalovaného došlo k čiastočnému plneniu žalobcovi pred začatím sporu a žalobca sa v konaní domáhal už len zaplattenia zvyšku ním tvrdenej pohľadávky. O nároku na náhradu trov konania rozhodol s prihliadnutím na úspech žalovaného v spore.

2. Proti rozsudku okresného súdu v zákonnej lehote doručil odvolanie žalobca. Napadnutý rozsudok považoval za nesprávny z odvolacích dôvodov v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) Civilného sporového poriadku. Nesprávne právne posúdenie veci žalobca najmä vzhliadol najmä v tom, že súd neaplikoval ust. § 580 OZ o započítaní, ako možnosť zániku záväzkov. Následne tak v predmetnom skutkovom stave nevzhliadol vznik škody ako ujmy, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a ktorá je objektívne vyjadriteľná peniazmi ako všeobecným ekvivalentom. So záverom súdu sa nemožno stotožniť, nakoľko v zmysle voľnej dispozície účastníkov zmluvných vzťahov bolo na poškodenom, že sa rozhodol svoj záväzok voči žalobcovi splniť započítaním. Zákon takúto formu splnenia záväzku pripúšťa a rovnako judikatúra i odborná prax tento právny úkon považuje za ekvivalent platenia. Záver okresného súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a nie je súladný s ustálenou rozhodovacou praxou súdov. Súd svoj názor opiera o rozsudok Najvyššieho súdu ČR a rozsudok Najvyššieho súdu SR, ktorý bez ohľadu na skutočnosť, že ide o rozhodnutie ČR, sa týka posudzovania inej právnej otázky a právne závery obsiahnuté v citovaných rozhodnutiach nemožno použiť na podporu tvrdení súdu o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie v tomto konaní. V tejto súvislosti poukázal na viaceré rozhodnutia Okresného súdu Žilina, Martin a Ružomberok, ako i rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 30.5.2019 sp. zn. 9Co/200/2018. V predmetných rozhodnutiach mali súdy s poukazom na zmluvu o postúpení pohľadávky, kde k úhrade nájomného došlo započítaním, existenciu škody za jednoznačne preukázanú. Účelu inštitútu započítania zodpovedá vzájomný stret pohľadávok spôsobilých na započítanie a dosiahnutie zániku vzájomných záväzkov bez toho, aby došlo k vzájomnému finančnému plneniu, pričom zákonná úprava ust. § 524 OZ umožňuje postúpiť aj budúcu pohľadávku, pričom výklad zákonných ustanovení, ku ktorému súd dospel vo svojom odôvodnení úplne popiera inštitút započítania pohľadávok, jeho zmysel a podstatu a takéto rozhodnutie je potrebné považovať za arbitrálne. Žiadal preto rozsudok okresného súdu zmeniť a žalobe žalobcu v celom rozsahu vyhovieť.

3. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v podanom odvolaní a súc viazaný odvolacími dôvodmi (§ 379, § 380 CSP) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario odvolaním napadnuté rozhodnutie prvoinštančného súdu zrušil, vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 389 ods. 1 písm. c) v súvislosti s ust. § 391 ods. 1 CSP).

4. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že prvoinštančný súd síce vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, avšak ním prijatý právny záver o nedostatku vecnej aktívnej legitímácie žalobcu v spore, nepovažoval za správny.

5. Podľa § 559 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), splnením dlh zanikne.

6. Podľa § 559 ods. 2 OZ, dlh musí byť splnený riadne a včas.

7. Podľa § 580 OZ, ak veriteľ a dlžník majú vzájomné pohľadávky, ktorých plnenie je rovnakého druhu, zaniknú započítaním, pokiaľ sa vzájomne kryjú, ak niektorý z účastníkov urobí voči druhému prejav smerujúci k započítaniu. Zánik nastane okamihom, keď sa stretli pohľadávky spôsobilé na započítanie.

8. Započítanie (kompenzácia) je zánik vzájomne sa kryúcich pohľadávok patriacich vzájomne veriteľovi a dlžníkovi, ktorých plnenie je rovnakého druhu (najčastejšie peniaze), ak niektorý z účastníkov i bez súhlasu, prípadne i proti vôli druhého účastníka urobí prejav smerujúci k započítaniu. Musí však ísť o pohľadávky spôsobilé na započítanie (započítateľné), t.j. také, ktorých započítanie nie je vylúčené dohodou účastníkov alebo zákonom. Vo svojej podstate ide o formu bezhotovostného vyrovnania, ktoré sa nevykonáva skutočným splnením, ale odpočítaním vzájomných pohľadávok veriteľa a dlžníka. To umožňuje ušetriť dvojaké splnenie vzájomných pohľadávok a navzájom zjednodušiť majetkové vzťahy medzi účastníkmi, a to aj v prípadnom súdnom konaní, ak dôjde medzi nimi k sporu. Význam započítania spočíva najmä v úspore nákladov, ktoré by inak obidvaja účastníci museli vynaložiť pri uskutočnení vzájomného plnenia. Okrem toho má jednostranné započítanie dôležitý význam pri zabezpečení veriteľa, lebo umožňuje dlžníkovi, ktorý je súčasne veriteľom vyhnúť sa riziku, že po splnení jeho záväzku druhý účastník jeho vzájomnú pohľadávku neuspokojí.

9. Právnym následkom započítania je zánik vzájomných pohľadávok, pokiaľ sa vzájomne kryjú. Zánik nastáva okamihom, keď sa stretli ako pohľadávky spôsobilé na započítanie a nie až od kompenzačného prejavu, resp. od doby, keď takýto prejav došiel druhej strane. Právne účinky (zánik záväzkov) nastávajú ku dňu stretnutia vzájomných pohľadávok, ak sú splnené všetky predpoklady pre započítanie, a to, že sa jedná o vzájomné pohľadávky, ide o plnenie rovnakého druhu, pohľadávky sú spôsobilé na započítanie a bol urobený prejav smerujúci k započítaniu. Občiansky zákonník upravuje dva prípady zániku záväzku započítaním, a to:

- a) započítanie jednostranným právnym úkonom
- b) započítanie dohodou.

10. V preskúmvanej veci nepochybne došlo k zániku záväzku započítaním na podklade dohody uzatvorenej medzi žalobcom a poškodenou v Zmluve o postúpení pohľadávky.

11. V nadväznosti na uvedené nebolo možné stotožniť sa so záverom okresného súdu o tom, že v danom prípade by škoda dlžníkovi vznikla iba vtedy, ak by svojmu veriteľovi dlžnú čiastku zaplatil, nakoľko započítanie je jedným zo spôsobov zániku pohľadávky veriteľa a záväzku dlžníka a dochádza k nemu bez toho, aby si navzájom veriteľ s dlžníkom poskytovali vzájomné plnenia, teda reálne by jeden druhému niečo platili, či už v hotovosti alebo bezhotovostne.

12. Z tohto pohľadu nebol správny ani záver okresného súdu o tom, že žalobca nie je v spore aktívne vecne legitimovaný, na podklade čoho odvolací súd jeho rozhodnutie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci zrušil, vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V ďalšom konaní prvoinštančný súd zameria dokazovanie na ustálenie výšky žalobcom uplatňovaného nároku a o veci opätovne rozhodne.

13. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)